

SAMMENDRAG PARALELLE FOREDRAG

POLYFON-KONFERANSEN 2022

SPOR 1: 11.15-11.40 Presentasjon av praksis (P)

It's only rock'n'roll, but I like it? – om prosesser i bandfelleskapet Opplett.

Foredragsholdere

Lars Tuastad, førsteamanuensis Grieg-akademiet, Universitetet i Bergen

Morten Sommerbakk, erfaringskonsulent Huset - Brukerstyrt hus i Bergen

Daniel Garces, musikkterapeut MO-Eidsvåg

Lars Nordtveit - psykiatrisk sykepleier Sandviken sykehus

Eirik Sejersted Vognstølen, musikkterapistudent, Griegakademiet, Universitetet i Bergen

Sammendrag

Opplett er et rockeband som har klare røtter til musikkterapien. Bandets frontfigur, Morten Sommerbakk, er tidligere rusavhengig som har gjennomgått en sterk personlig forvandling der låtskriving og bandfelleskap har vært en viktig del av bedringsprosessen. Morten har over flere år jobbet tett med musikkterapeut Lasse Tuastad. Samarbeidet har i stor grad vært orientert rundt band som har vært organisert utenfor det tradisjonelle behandlingssystemet, der Lasse i form av rollen som musikkterapeut har vært en uformell leder.

I Opplett ønsker en å frigjøre seg fra musikkterapi-emblemet og fremstå som et rockeband med fokus på musikken. Bandmedlemmene besitter en spennende blanding av brukererfaring, forskning, helsebakgrunn og musikalsk kompetanse. I foredraget vil noen funn fra masteroppgaven til gitaristen i banden, Eirik Sejersted Vognstølen, bli presentert. Temaene vil blant annet omhandle musikk, spenningsforholdet terapi/ikke-terapi/egen-terapi/musikkterapi, identitet, likeverdighet, brukermedvirkning og praksisfelleskap. Det teoretiske utgangspunktet er innen recovery-, ressurs- og samfunnsorienterte perspektiv (Solli, 2014; Rolvsjord, 2010; Stige & Aarø, 2012).

Referanser

Rolvsjord, R. (2010). *Resource-oriented music therapy in mental health care*. Gilsum, NH: Barcelona.

Solli, H. P. 2014. *The groove of recovery: a qualitative study of how people diagnosed with psychosis experience music therapy*. Doktoravhandling. Universitetet I Bergen.

Stige, B. & Aarø, L. A. (2012). *Invitation to community music therapy*. New York, NY: Routledge.

Spor 1: 11.45-12.10 Musikkinnslag (M)

Hjem igjen – ruspolitikk i endring. Konsertforedrag ved bandet Opplett.

Musikere

Morten Sommerbakk: Vokal

Lasse Tuastad: Gitar, banjo, munnspeil, kor

Eirik Sejersted Vognstølen: Gitar

Daniel Garces: Bass

Topho (Lars Nordtveit): Trommer

Sammendrag

I konsertforedraget *Hjem igjen – ruspolitikk i endring* vil historier om musikk, rus, rusavhengighet og ruspolitikk bli formidlet gjennom sanger og fortellinger. Opplett er et bergensbasert band bestående av gitar, bass, trommer og vokal. Bandets frontfigur, Morten Sommerbakk, er tidligere rusavhengig og hans historie spiller en sentral rolle i konsertforedraget. Opplett har laget et forslag til konsertforedrag for Den kulturelle skolesekken (DKS) med hensikt om å tematisere rus fra et individuelt, sosialt og samfunnsperspektiv, samt musikk som hverdagsressurs. Et utdrag av dette vil bli presentert.

Spor 1: 12.15-12.40 Presentasjon av praksis (P)

Musikk fra hjertet.

Hjertesang som sorgstøtte til familier med barn under palliativ omsorg.

Foredragsholdere

Merethe Wolf Lindvall, musikkterapeut ved Barne- og ungdomsklinikken, Haukeland universitetssjukehus

Jens Erik Aasmundseth, musiker, musikkprodusent og musikkterapistudent ved UiB

Sammendrag

Hjerteslag er selve symbolet på liv, en egen puls som er unik for hvert menneske. Etter inspirasjon fra arbeidet til musikkterapeut Brian Schreck i Kentucky har vi på Barne- og ungdomsklinikken startet opp et innovativt prosjekt der vi spiller inn barns hjerteslag for å lage unik musikk til barnet og familien. Prosessen til ferdig produkt foregår i tett samarbeid med foreldrene der deres preferanser og ønsker er utgangspunktet for musikken. Så langt har prosjektet resultert i åtte hjertesanger og metoden kan brukes fra det premature barnet til den voksne palliative pasienten.

Aasmundseth jobber for tiden med sin master som har hjertemusikk som tema. Våre erfaringer indikerer at den kreative prosessen ved å lage hjertesanger oppleves godt og meningsfullt for foreldre og pasienter som står i vanskelige situasjoner. Den tilbyr et pusterom hvor gode øyeblikk skapes, krefter mobiliseres og man kan møte sorgen i en trygg ramme. Samtidig gir hjertemusikken familiene en mulighet til å skape et verdifullt minne og noe de kan gå tilbake til når de selv ønsker. Det er vanskelig å si om hjertesanger kan redusere medisinbruk hos foreldre, men vi våger å antyde at det kan bidra til at familiene står bedre rustet til å møte smerten sorgen medfører.

Prosjektet medfører noen etiske dilemmaer. Er det riktig å gjøre opptak av barnets hjerteslag uten at barnet kan gi sin godkjenning? Kan hjertesangene føre med seg noe negativt for foreldrene eller barnet? Klarer vi å ivareta foreldrenes behov og ønsker på en god måte i prosessen? I dette foredraget ønsker vi å presentere våre erfaringer med bruk av metoden og vise hvordan en slik prosess kan se ut. Vi vil diskutere arbeidet i lys av etiske refleksjoner og musikkterapi i palliativt arbeid.

Referanser

Adams, G., Fairchild, B and Schreck, B (2021). And the beat goes on: Heartbeat recordings through music therapy for parents of children with progressive neurodegenerative illnesses. *Journal of palliative medicine*. Vol.24, no.7

Brian Schreck and Economos, A. (2018). Perinatal Music Therapy: Using Doppler Recordings to Connect and Create. *Music and medicine*. Vol.10, no.1

Spor 2: 11.15-11.40 Presentasjon av praksis (P)

«Musikkterapi er bedre enn valium!»

- om musikkterapi og medisiner i et fleksibelt oppsøkende psykisk helseteam (FACT).

Foredragsholdere

Merete Hagen, musikkterapeut FACT Toten/Land

Ola Mo, musikkterapeut FACT Gjøvik DPS Gjøvik, Sykehuset Innlandet HF

Sammendrag

-Musikkterapi er bedre enn valium! Hun sa det helt spontant etter at vi hadde avsluttet tredje vers av Disturbed sin versjon av Sound of Silence. Det var en glede og begeistring i stemmen og i et lite øyeblikk møttes blikkene våre i det vi løftet hendene fra pianoet. - Ja, hva er det som gjør at musikkterapi er bedre enn valium? Jeg måtte spørre henne. Jeg hadde kjent på den samme begeistringen og gleden som lå i stemmen hennes da hun sa det, og jeg kunne kjenne at det hadde vært betydningsfullt. Men kunne hun fortelle meg hva det var som virket?

I oktober 2019 ansatte DPS Gjøvik to musikkterapeuter for å utvikle en modell for musikkterapi i FACT Gjøvik og FACT Toten/Land (Veldhuizen, 2018). Det er lagt vekt på at musikkterapi er en metode for en recovery-, ressurs-, mestrings- og samfunnsorientert tilnærming (Rolvsjord, 2018). Tiltaket skal bidra til helhet og sammenheng i tjenestetilbudet, med særlig vekt på gode overganger fra behandling til et meningsfullt liv i lokalsamfunnet, i tråd med rammene som ligger i Pakkeforløp (Berg et al., 2022).

Presentasjonen bygger på en single case hvor musikkterapi og bruk av medisiner ble tematisert. Det åpnet opp for en dialog mellom pasient og terapeut om sammenhengene og forskjellene mellom musikkterapi og medisiner. Med utgangspunkt i dialogen og refleksjonene i etterkant vil vi legge fram de etiske problemstillingene, utfordringene og mulighetene knyttet til musikkterapi og medisiner i FACT og åpne opp for en diskusjon.

Referanser

- Berg, I. T., Mo, O., & Hagen, M. (2022). *Musikkterapi i FACT. Utvikling av samarbeidsmodell for musikkterapi i Gjøvikregionen*. Sykehuset Innlandet HF.
- Rolvsjord, R. (2018). Music Therapy in a Recovery-Oriented Unit: A Qualitative Study of Users' and Staff's Experiences With Music Therapy in Mental Health Care. *American Journal of Psychiatric Rehabilitation*, 21(1), 188-215. (American Journal of Psychiatric Rehabilitation)
- Veldhuizen, J. R. V. (Ed.). (2018). *FACT-håndbok: Visjon, modell og organisering av FACT-modellen* (4. utgave ed.). Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse. Sykehuset Innlandet HF.

Spor 2: 11.45-12.10 Presentasjon av praksis (P)

Musikkterapi som medisinfri og medisinassistert behandling i psykisk helsevern for barn og unge.

Foredragshaldarar

Anita Barsnes, musikkterapeut ved Klinikk psykisk helsevern for barn og unge, Haukeland universitetssjukehus.

Guro Parr Klyve, musikkterapeut ved Klinikk psykisk helsevern for barn og unge, Haukeland universitetssjukehus.

Samandrag

Som musikkterapeutar på Klinikk psykisk helsevern for barn og unge på Haukeland universitetssjukehus møter me ei variert gruppe born og ungdommar, med ulike diagnosar og utfordringar. Ein god del av desse får tilbod om medisinar, og mange takkar ja. I musikkterapi treff me på fleire ulike problemstillingar i samband med dette: Korleis arbeide med personar med psykiske utfordringar og lidingar utan medikamentell behandling som del av standarden? Kva kan musikkterapi bidra med i saker der barnet eller ungdommen er mykje plaga av symptom, men foreldra eller dei sjølv takkar nei til medisin? Kva rolle får musikkterapi i saker der barnet eller ungdommen går på medisinar, men framleis er plaga av symptom?

Gjennom case vil me i denne presentasjonen fortelje om desse tre ulike perspektiva knytt til musikkterapi i ein kontekst der medisin ofte er ein del av behandlinga. Musikkterapi i denne konteksten viser seg mellom anna å kunne fremme recovery (Hense & McFerran, 2017) og å gje ei opplevinga av noko 'gøy' (Klyve & Rolvsjord, 2022). Musikkterapi som noko gøy inkluderer mange ulike dimensjonar og vart framheva av barna sjølv i Klyve sin PhD-studie på Klinikk psykisk helsevern for barn og unge på Haukeland.

Referansar

- Aitchison, K.A. & McFerran, K.S. (2022b). Young peoples' lived experiences of multidisciplinary mental health assessment in an intensive day program. *Australasian Psychiatry*, 30(3), 330–333
- Bibb, J., Castle, D., & Newton, R. (2015). The role of music therapy in reducing post meal related anxiety for patients with anorexia nervosa. *Journal of eating disorders*, 3, 50. <https://doi.org/10.1186/s40337-015-0088->
- Hense, C., & McFerran, K. S. (2017). Promoting young people's musical identities to facilitate recovery from mental illness. *Journal of Youth Studies*, 20(8), 997–1012. <https://doi.org/10.1080/13676261.2017.1287888>
- Karlsen, Kjersti (2015). *Alvorlige psykiske lidelser hos barn og unge*. Gyldendal akademisk
- Klyve, G.P. & Rolvsjord, R. (2022). Moments of fun: Narratives of children's experiences of music therapy in mental health care, *Nordic Journal of Music Therapy*, <https://doi.org/10.1080/08098131.2022.2055114>

Spor 2: 12.15-12.40 Presentasjon av praksis (P).

Music Truck - Musikkterapi i oppsøkende psykisk helsearbeid.

Foredragsholder

Marcus Trzebinski, musikkterapeut i Bærum kommune, Psykisk helse og rus

Sammendrag

Oppsøkende helsearbeid viser seg å ha god effekt for å komme i kontakt med personer med psykoselidelser som blir sittende mye i egen bopel. Musikkterapi innen oppsøkende virksomhet er i startgropa, og kan bidra med å komme i kontakt med personer som kan være vanskelig å nå ut til. Gjennom å gjøre musikkterapi mer tilgjengelig gjennom oppsøkende virksomhet er målsettingen å møte klienten der de er og imøtekomme deres psykososiale behov der de bor. Ved å skape et kreativt rom for å uttrykke og utforske tanker og følelser sammen med en musikkterapeut kan det bidra som et supplement til medikamentell behandling.

Musikkterapien foregår i en *music-truck*, en ombygd food-truck innredet til et studio. Fokuset for denne presentasjonen vil være å dele erfaringer om utviklingen og etableringen av Music Truck, og reflektere rundt hvordan et mobilt studio kan gjøre musikkterapi mer tilgjengelig.

Referanser

- Norges forskningsråd. (2009). *Evalueringsplanen for psykisk helse (2001-2009): Sluttrapport - syntese og analyse av evalueringens delprosjekter*. Oslo: Norges forskningsråd. <https://www.forskningsradet.no/siteassets/publikasjoner/1248431256883.pdf>
- Ruud, T. & Landheim, A. (2014). *Utprøving av ACT-team i Norge. Hva viser resultatene?* Brumunddal: Nasjonal kompetansetjeneste ROP, Sykehuset innlandet HF. https://helsedirektoratet.no/Documents/Psykisk%20helse/Sluttrapport%20evaluering%20ACT-Team_endelig.pdf
- Solli, H. P. (2018). *MusTCare: Implementering av musikkterapi i oppsøkende psykisk helsearbeid*. <https://nmh.no/forskning/prosjekter/mustcare-implementering-av-musikkterapi-i-oppsoekende-psykisk-helse-team>

Spor 3: 11.15-11.40 Presentasjon av praksis (P).

Musikkterapi og medisinerer i samspill – praksisfortellinger fra barnesykehus.

Foredragsholdere

Stine Camilla Blichfeldt-Ærø, musikkterapeut Oslo Universitetssykehus, avd. for Barn og unges psykiske helse på sykehus

Tone Leinebø Steinhardt, musikkterapeut Oslo universitetssykehus, avd. for Barn og unges psykiske helse på sykehus.

Sammendrag

I diskusjoner om musikk og musikkterapi versus medisinerer kan det oppstå stor spenning mellom tradisjonene innen ressursorientert humaniora og biomedisinsk naturvitenskap. Vi mener det er viktig å unngå unødvendig polarisering der man setter medisinsk praksis opp som en motsats til musikkterapi. For musikkterapeuter som jobber innen somatikk er det for eksempel udiskutabelt at medikamenter og andre bio-medisinske inngrep som kirurgi er primærbehandlingen for pasientene. Musikkterapien har en rolle som ikke-medikamentell behandling eller støttefunksjon – som oftest i tillegg til, ikke i stedet for det bio-medisinske.

Viktige spørsmål blir da: Hvordan kan musikkterapeutens sammensatte kompetanse og kunnskap om kompleksitet være en viktig faktor i samspill med medikamentell behandling? Hvilken rolle kan musikkterapeuten ta i det tverrfaglige samarbeidet på sykehus?

I dette innlegget presenteres representative fortellinger fra praksis ved Barneklubben på Oslo universitetssykehus der musikkterapien har ulike funksjoner i tilretteleggingen av nødvendig medisinerer eller medisinsk behandling. Vi tar utgangspunkt i tre prosedyresituasjoner; gjentatte injeksjoner av cellegift i omaya-reservoire i hodet, stråleterapi, og generelt forhøyet prosedyreangst. Videre vil vi fokusere på musikkterapiens rolle og muligheter i ulike faser av behandling: som forebyggende tiltak, som kontinuitet og trygghet på tvers av avdelinger, og i arbeid med reparasjon av behandlingstraume. Vi vil vise til praksiserfaringer der musikkterapien kan erstatte beroligende eller smertestillende medikasjon, men også der musikkterapeuten anbefaler økt medikasjon, bidrar til å maksimere effekt av medikasjon, eller primært fungerer som strukturerende og motiverende faktor i gjennomføringen av en medisinsk prosedyre. Innlegget er et innspill til diskusjon rundt hvordan vi tenker og kommuniserer om musikkterapi.

Referanser

Aigen, K. (2014). *The study of music therapy*: Routledge.

Bonde, L. O. (2015). The current state of music therapy theory? *Nordic Journal of Music Therapy*, 24(2), 167-175.

Steinhardt, T. L., & Ghatti, C. (2020). Resonance between theory and practice: development of a theory-supported documentation tool for music therapy as procedural support within a biopsychosocial frame. *NMH publications/Cremah(Music in Paediatric Hospitals – Nordic Perspectives)*, 109-139.

Spor 3: 11.45-12.10 Innspill (I)

Musikkterapi og dyreassistert terapi som muligheter for barn og unge med psykiske helseplager.

Foredragsholdere

Viggo Krüger, førsteamanuensis og leder for Griegakademiets senter for musikkterapiforskning, ved Universitet i Bergen og NORCE-Norwegian Research Centre AS
Tobba Therkildsen Sudmann, professor Høgskolen på Vestlandet
Harald Lexander, forsker NORCE)
Sanna Martine Sørsum, student musikkterapi, Griegakademiet, Universitet i Bergen

Andre prosjektmedvirkende

Bente Berget, senior forsker NORCE og førsteamanuensis Universitet i Sørøst-Norge (USN)
Lucia Bieleninik, seniorforsker NORCE

Sammendrag

Med dette innlegget ønsker vi å rette fokus mot bruk av to metoder; musikkterapi og dyreassistert terapi, begge som mulighet for å nå målgruppen barn og unge med psykiske helseplager. Disse terapiformene har blant annet det til felles at det rettes fokus mot hvordan barn og unge kan erfare trygghet til seg selv og andre, og oppleve mestring gjennom samspill med mennesker og dyr, rytme og sansing. Relasjon, kommunikasjon og sansing er viktige aspekter i alle terapiformer som tilbyr støtte til barn og unge med flere utfordringer å håndtere enn barn og unge flest.

Her vil vi sette søkelys på hverdagsfunksjon og hverdagsutfordringer, mer enn diagnose. Diagnoser er ikke alltid uttømmende eller er vanskelig å fastsette. Forklaringer eller løsninger kan finnes i miljøet rundt barn og unge: i skole, fritid eller hjem. Dette bør undersøkes før medisinerings (Myhr, 2022) eller andre tiltak igangsettes. Levekår og livsbetingelser er alltid vesentlig. Barn og unge trenger voksnes relasjonelle kompetanse og robusthet (Fyhn et al., 2021). Motsatt, mangel på støtte og trygge relasjoner blir en risikofaktor.

Det har vært rapportert om en økning psykiske plager blant barn og unge (Bakken, 2021). Vi har ikke sikker kunnskap om hva som er årsaken til dette, sosialt press, koronarestriksjoner og lavere terskel for diagnostisering er eksempler på foreslåtte årsaker. Her vil vi presentere og diskutere dyreassistert terapi og musikkterapi som to mulige tilnærminger for barn og unge, og å se på muligheter for tverrfaglig samarbeid mellom disse disiplene. Hva er likt, og hva er forskjellig? Hvordan kan vi utfylle hverandre? Vi vil presentere case-eksempler som viser hva som er likt og hva som er ulikt. Vi vil bruke anledningen til å rette blikket fremover, og dermed se på muligheter for videre samarbeid mot forskningssøknader og praksisutvikling.

Referanser

Bakken, A. (2021). Ungdata 2021. Nasjonale resultater. NOVA Rapport 8/21. Oslo: NOV
Fyhn, T., Radlick, R.L., og Sveinsdottir, V. (2021) Unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning. En analyse av unge i NEET-kategorien. 2:2021, NORCE.
Myhr, R. N. (2022). Medikamenter i Barne og Ungdomspsykiatri 2018 - legeforeningen.
<https://www.legeforeningen.no/contentassets/b43c8dc417ff4957a82366e4c285bcc0/medikamenter-i-barne-og-ungdomspsykiatri-2018.pdf>

Spor 3: 12.15-12.40 Presentasjon av forskning (F)

Å lage Lego-lyder. En kroppslig tilnærming til musikkterapi med autistiske barn. Funn fra en multi-perspektiv-intervjustudie.

Foredragsholdere

Karin Mössler, GAMUT, NORCE Norwegian Research Center, Bergen, Norway.

Andre medvirkende

Jill Halstead, Fakultet for kunst, musikk og design, Universitet i Bergen.

Maren Metell, GAMUT, NORCE Norwegian Research Center, Bergen, Norway.

Katja Gottschewski, Lunderød skole og ressurscenter, Arendal.

Wolfgang Schmid, Fakultet for kunst, musikk og design, Universitet i Bergen.

Sammendrag

Bakgrunn: Musikkterapi innenfor autismefeltet er ofte knyttet til en medisinsk modell og forfølger mål om å fremme kommunikasjons- og interaksjonsferdigheter til autistiske mennesker. Med en slik bakgrunn kan musikkterapeuter forsterke en normaliseringsagenda som prøver å få til en sosial adferdsendring hos autistiske mennesker istedenfor å bruke divergente væremåter til å samskape sosial forståelse. I denne presentasjonen ønsker vi å utfordre en mangelorientert forståelse av autisme og å utforske hva som kan fremme og hindre samspillet i musikkterapien.

Metode: Utgangspunkt for forskningen var en videovignett fra musikkterapitimen med Aram, en autistisk gutt som utforsker lyden av Lego, og musikkterapeuten hans, Iris. Iris opplevde samspillet og avstemmingen deres som mislykket. Basert på vignetten gjennomførte vi et intervju med Iris, en fokusgruppe med foreldre til autistiske barn og en fokusgruppe med kollegaer: en psykolog, en filosof, en koreograf og en autistisk musikkterapeut. Målet var å utforske hvordan samspillet og avstemmingsprosesser utviklet seg i løpet av vignetten. Vi brukte en interpretativ hermeneutisk analysemetode.

Resultat: Vi oppdaget tre «rom» som muliggjør og umuliggjør samskapingen av det fjerde rommet, samspillet (det relasjonelle rommet): det fysiske rommet, det profesjonelle rommet (konteksten) og det sensoriske rommet (materialet). Å lytte til lydene Aram laget med Legoen, ble identifisert som hans måte å være i musikken og i kontakt på. En væremåte som må lyttes nøye på istedenfor å bli sett bort fra.

Diskusjon: Funnene fra denne forskningen skal trygge musikkterapeuter til å fremme en forståelse av sosialt samspill som er gjensidig og enaktiv og som motsier patologiseringen av autisme.

Referanser

Mössler, K., Halstead, J., Metell, M., Gottschewski, K., Schmid, W. (2022). Pathologising Lego: Exploring the co-creation of space for attunement dynamics between an autistic child and a music therapist (innlevert for publisher)

Spor 4: 11.15-11.40 Presentasjon av forskning (F)

Medication use in the international MIDDEL trial of music interventions for nursing home residents.

Speakers

Christian Gold, NORCE Norwegian Research Centre
Camilla Figini, University of Pavia

Abstract

Introduction: In nursing home residents, psychotropic medication is used to alleviate symptoms, but also to limit challenging behaviours perceived as distressing. Music-based interventions have shown emotional and behavioural benefits on depressive symptoms, anxiety and agitation (van der Steen et al., 2018) and may also prevent increases in medication use (Ridder et al., 2013). **Methods:** The ongoing MIDDEL trial of care home residents with dementia and depression has shown positive effects of music interventions (Baker et al., 2022), but medication data have not been analysed previously. We have now categorised medications for 722 residents in 6 countries, reported over 12 months for each resident, according to the Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) Classification System (N05A antipsychotic drugs, N05B anxiolytic drugs, N05C hypnotics/sedatives, N06A antidepressants). **Results:** Of all residents included until May 2022, 147 (20%) received antipsychotics; 87 (12%) anxiolytics; 51 (7%) hypnotics/sedatives; 160 (22%) antidepressants; 307 (43%) any of those. Higher rates in Europe (34%/21%/12%/35%/68%) than in Australia (5%/2%/2%/8%/45%) may be due to differences in reporting (structured fields versus free text). No clear trend over time was observed. Those receiving medication tended to have higher depression scores. **Discussion:** Analysing types of drugs taken by nursing home residents can provide important information on the context in which non-pharmacological interventions are implemented. It will be relevant to analyse effects of music interventions on medication use. Examining such effects is only possible with a randomised design, which, in contrast to observational data, allows causal conclusions. It is important to be specific about the type of medication as well as about resident characteristics and reporting methods. Not all medication use is inappropriate, but some over-use of medication may be prevented through music interventions.

References

- Baker, F. A., Lee, Y.-E. C., Sousa, T. V., Stretton-Smith, P. A., Tamplin, J., Sveinsdottir, V., Geretsegger, M., Wake, J. D., Assmus, J., & Gold, C. (2022). Clinical effectiveness of music interventions for dementia and depression in elderly care (MIDDEL): Australian cohort of an international pragmatic cluster-randomised controlled trial. *The Lancet Healthy Longevity*, 3(3), e153–e165. [https://doi.org/10.1016/S2666-7568\(22\)00027-7](https://doi.org/10.1016/S2666-7568(22)00027-7)
- Ridder, H.-M., Stige, B., Qvale, L. G., & Gold, C. (2013). Individual music therapy for agitation in dementia: An exploratory randomized controlled trial. *Aging Ment Health*, 17(6), 667–678. <https://doi.org/10.1080/13607863.2013.790926>
- van der Steen, J. T., Smaling, H. J., van der Wouden, J. C., Bruinsma, M. S., Scholten, R. J., & Vink, A. C. (2018). Music-based therapeutic interventions for people with dementia. *Cochrane Database Syst Rev*, 7, CD003477. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD003477.pub4>

Spor 4: 11.45.-12.10 Presentasjon av forskning (P)

Dys fasing – en mixed method pilotstudie for å evaluere musikkterapi som forebyggende tiltak mot dysfagi (svelgvansker) i tidlig fase av Huntingtons sykdom (HS).

Foredragsholder

Sunniva Ulstein Kayser, musikkterapeut Nevropsykiatrisk seksjon Huntington NKS Olaviken Alderspsykiatriske sykehus og doktorgradsstipendiat ved Griegakademiet, Institutt for Musikk, Universitet i Bergen

Sammendrag

I dette foredraget ønsker jeg å drøfte erfaringer og resultater fra pilotstudien DysfaSing, finansiert av NKS Olaviken Alderspsykiatriske sykehus og Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi. **Metode:** To deltakere i tidlig fase av HS gjennomgikk et 10 ukers hjemmebasert musikkterapiprogram med særskilt fokus på svelgfunksjon. Deltakerne ble randomisert til enten høy-dose (direkte musikkterapi + egentrening på appen «Alight» (nå «Mundu») eller lav-dose (direkte musikkterapi). Det ble tatt kvantitative målinger av svelgfunksjon, psykiske helse og kognitiv funksjon før og etter intervensjonsperioden, samt underveis i forløpet hos begge deltakerne. Semistrukturerte intervju ble gjennomført i etterkant av intervensjonsperiodene. Time 1, 5 og 10 ble filmet og analysert med fokus på terapeutens evne til å formidle/tilpasse intervensjonen samt deltakernes grad av mestring. **Resultat:** Resultatene indikerte en forbedring av svelgfunksjon, emosjoner, kognisjon og livskvalitet i løpet av intervensjonsperioden. Tema som fremkom i de kvalitative intervjuene var «symptomløst», «økt selvfølelse som påvirket deltakelse i sosiale kontekster» samt «Økt vitalitet». Gjennom videoanalysene ble det også utarbeidet et eget kodeskjema for å måle formidling og mestring av musikkterapiintervensjonen. Resultatene og erfaringene fra pilotstudien danner grunnlaget for en større Ph.d studie (2022-2025) **Diskusjon:** To sentrale punkter knyttet til seminarets tematikk vil drøftes i foredraget.

1. Hvordan utvikle et musikkterapeutisk forskningsprosjekt med særskilt fokus på fysisk symptomlindring og samtidig ivareta den helhetlige tankegangen innenfor en humanistisk musikkterapitradisjon?
2. Hvordan implementere et forskningsprosjekt inn i medisinske kontekster hvor musikkterapi i liten grad eller aldri har vært en del av et behandlingsforløp?

Referanser

- Heemskerk, A.W. & Roos, R. (2011) Dysphagia in Huntington`s disease: A review. In: Heemskerk, A.W.(ed.) (2011) *Dysphagia in Huntington`s Disease*. (PhD Thesis, Leiden University Medical Centre) Enschede: GildePrint, 14-22.
- Kim S. J. (2010). Music therapy protocol development to enhance swallowing training for stroke patients with dysphagia. *Journal of music therapy*, 47(2), 102–119. <https://doi.org/10.1093/jmt/47.2.102>
- Stegemöller, E. L., Hibbing, P., Radig, H., & Wingate, J. (2017). Therapeutic singing as an early intervention for swallowing in persons with Parkinson's disease. *Complementary therapies in medicine*, 31, 127–133. <https://doi.org/10.1016/j.ctim.2017.03.002>

Spor 4: 12.15-12.40 Presentasjon av praksis (P)

«Musikk i vinden» - implementering av musikkterapi i eldreomsorgen i Karmøy kommune.

Foredragsholdere

Kjersti Tingelstad, musikkterapeut i prosjektet “Musikk i vinden”, Karmøy kommune
Olaug Lie Sandve, fagkonsulent i musikkterapi ved USHT (Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Helse Fonna)

Sammendrag

«I den ni ukers perioden vi har hatt musikkterapeut hos oss har uroen hos flere pasienter blitt redusert og medisinforbruket er halvert» - Leder ved et sykehjem som har deltatt i prosjektet. I presentasjonen vil vi presentere prosjektet «Musikk i vinden» som ble gjennomført i samarbeid mellom Karmøy kommune og USHT Helse Fonna med midler fra Statsforvalteren i Rogaland. Fagkonsulent i musikkterapi ved USHT var prosjektleder og veileder for musikkterapeuten som var ansatt i prosjektet.

Karmøy kommune hadde gode erfaringer med å bruke sang og musikk for å styrke helsen til eldre i kommunen og erfarte samtidig at personalet hadde behov for mer kunnskap for å bli trygge på denne tilnærmingen i miljøbehandlingen. Det ble ansatt musikkterapeut og opplæringspakken Musikkbasert miljøbehandling ble tilbudt ca. 70 ansatte i kommunen. Karmøy fikk prøvd ut implementering av musikkterapi på alle sine sykehjem og musikkterapeuten fikk erfaringer fra mange ulike avdelingskulturer. Vi vil i presentasjonen dele erfaringer i prosjektet med et ekstra fokus på erfaringer rundt redusering av medisinbruk.

Referanser

- Kvamme, T. S. (2008). Musikk for demensrammede, en livsnødvendighet? I: *Perspektiver på musikk og helse: 30 år med norsk musikkterapi*.
- McDermott, O., Ridder, H. M., Baker, F. A., Wosch, T., Ray, K., & Stige, B. (2018). Indirect music therapy practice and skill-sharing in dementia care. *Journal of Music Therapy*, 55(3), 255-279.
- Ridder, H. M. O. (2016). Musik i et personcentrert perspektiv. I: *Musikkterapi og eldrehelse* (38-44). Universitetsforlaget

Spor 5: 11.15-11.40 Presentasjon av forskning (F)

«Det var 15 minutter uten smerter» - en pilotstudie om musikkterapi ved uhelbredelig lungesykdom.

Foredragsholder

Vilde Bruland Andresen, Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen

Andre medvirkende

Wolfgang Schmid, Griegakademiets senter for musikkterapiforskning (GAMUT),

Universitetet i Bergen og Sunniva Klinikk, Haraldsplass Diakonale Sykehus

Tarjei Låstad, Bjørgvin DPS, Helse Bergen

Katrin Sigurdardottir, Seksjon for smertebehandling og palliasjon, Helse Bergen og

Kompetansesenter i lindrende behandling, Helseregion Vest

Jörg Assmus, Forsknings- og utviklingsavdelingen, Helse Bergen

Margrethe Aase Schaufel, Lungeavdelingen, Haukeland Universitetssykehus, Klinisk

Institutt 1, Universitetet i Bergen og Bergen Centre for Ethics and Priority Setting

Sammendrag

Introduksjon: Mennesker med uhelbredelig lungesykdom har svært høy symptombyrde, som kan være vanskelig å lindre. Denne pilotstudien undersøkte hvordan musikkterapi opplevdes med tanke på sykdomsmestring, symptomlindring og livskvalitet hos denne pasientgruppen, og hvordan tilbudet lot seg gjennomføre under sykehusoppholdet.

Metode: Vi gjennomførte pilotstudien til voksne pasienter innlagt med uhelbredelig lungesykdom våren 2021 ved Lungeavdelingen, Haukeland Universitetssykehus, ved bruk av et utforskende mixed methods implementeringsdesign. Det ble gjennomført kvalitative intervju med deltakerne samt EQ-5D, European Association for Palliative Care-datasett og evalueringssamtale med postpersonalet. Intervjuene ble analysert ved bruk av systematisk tekstkondensering. De kvantitative dataene ble analysert med deskriptiv statistikk.

Resultat: 18 deltakere (7 menn, 11 kvinner, alder 57-90 år) ble inkludert i perioden 6/4-15/6-21 av totalt 93 screenede pasienter. Det ble gjennomført 1-5 musikkterapisesjoner per deltaker. Totalt ble det gjennomført 24 sesjoner, der samtale og lytting til musikk var en vesentlig del av innholdet. Symptombyrde målt ved ESAS var lavest rett etter musikkterapibehandlingen sammenlignet med målinger før og etter avsluttet prosjektperiode, men uten statistisk signifikans grunnet få deltakere. Analyser av de kvalitative intervjuene viste følgende tema som skildrer hvordan deltakerne opplevde musikkterapitilbudet: 1) Livsløpsnarrativ og personsentrert tilnærming 2) Den terapeutiske relasjonen og felleskapets betydning 3) Frirom fra sykdom og opplevelse av sykdomsmestring. **Diskusjon:** Ut fra deltakernes perspektiv bedrer et personsentrert musikkterapitilbud symptombyrde og sykdomsmestring, og lar seg gjennomføre på en travel sengepost. Musikkterapi bør derfor vurderes implementert som del av den helhetlige behandlingen av mennesker med uhelbredelig lungesykdom som ønsker dette tilbudet.

Referanser

Panigrahi A, Sohani S, Amadi C, Joshi A. (2014) Role of music in the management of chronic obstructive pulmonary disease (COPD): a literature review. *Technol Health Care*, 22(1), 53-61. <https://doi.org/10.3233/THC-130773>

Spor 5: 11.45-12.10 Presentasjon av praksis (P)

Musikkterapi som relasjonelt pusterom.

Foredragsholdere

Pablo Tellez, Bergen kommune.

Karin Mössler, Bergen kulturskole.

Andre medvirkende

Solveig Karin Brekke, Bergen kulturskole.

Mathias Nilssen, Fakultet for kunst, musikk og design, Universitet i Bergen.

Wolfgang Schmid, Fakultet for kunst, musikk og design, Universitet i Bergen.

Sammendrag

«Du kan gjøre det, men du kommer til å bli trøtt», sa moren. Jeg gjorde det likevel – gutten hennes og jeg løp gjennom rommet mens den andre terapeuten laget musikk til oss. Gutten smilte og vi løp. Vi løp mange terapitimer framover.

I denne presentasjonen skal foreldre og terapeuter dele praksiserfaringer med familiebasert musikkterapi som begynte som prosjekt støttet av Stiftelsen Dam, autismeforeningen og Bergen kulturskole. Felles referansepunkt for de autistiske barna som deltok var at de viste mye energi i musikkterapirommet. Barna laget og oppfattet musikk med hele kroppen gjennom hopping, gynging og løping. Instrumenter ble brukt til å bygge tårn, til å sitte på, til å sleike på. Målet for timene var at alle i rommet opplever eierskap til utviklingen av timen. Vi brukte en enaktiv framgangsmåte der den musikalske leken skulle bli laget i samspill mellom barn, foreldre, terapeuter, rommet og materialene.

I løpet av ett år skjedde en utvikling som førte til at samspillsrammene utvidet seg. Løpingen ble mindre. Plutselig kunne vi også sitte på gulvet og spille sanger i lag. Vi ble til et «pling-plong-orkester». Et pusterom har dukket opp der alle kunne falle til ro. i det at vi kunne lære ved å være. Barna kunne finne både tilstedeværelse, tilknytting og utfoldelse ved å ta energien sin i bruk. Her viser musikkterapi en viktig tilnærming til disse barna i det at akseptansen for et høyt energinivå, som i andre pedagogiske og terapeutiske opplegg kan bli oppfattet som forstyrrende, blir innfallsporten til relasjonsbygging og læring.

Referanser

Mössler, K., Halstead, J., Metell, M., Gottschewski, K., Schmid, W. (2022). Pathologising Lego: Exploring the co-creation of space for attunement dynamics between an autistic child and a music therapist (innlevert for publisering).

Spor 5: 12.15-12.40 Presentasjon av erfaringskompetanse (E)

Innspill og refleksjoner fra Polyfons erfaringspanel.

Foredragsholdere

Bjarte Johansen

Anne Malerbakken

Anita Lid

Silje Rasmussen Sandnes

Sammendrag

I denne sesjonen vil medlemmer fra Polyfons erfaringspanel dele ulike holdninger til konferansens tema.

På bakgrunn av egne erfaringer med musikkterapi vil medlemmene formidle ulike synspunkt på i hvilken grad musikk kan supplere eller erstatte medikamentell behandling. Mulighetene musikk kan gi vil fremheves, men også musikkterapiens begrensninger.

Erfaringspanelet vil også komme inn på om det å betrakte musikkterapi som en form for medisin er en god analogi eller ikke. Noen ganger oppleves det som et dekkende bilde, mens noen vil hevde at en slik sammenligning underslår estetiske og sjelelige aspekter og noe av meningen i musikken.

Referanser

Lauveng, Arnhild (2022) *Brukermedvirkning på systemnivå. Brukernes rett til å påvirke tjenestene*. Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse.